

Sessie 1

Voorstellen persoon met verstandelijke beperking en aanvallen, observatie en diagnostiek volgens de nieuwe classificatie

J.M. Glastra – Zwiers MSc MANP

Netwerk Epilepsie Zorg **n&r**

Inhoud

- Aangenaam kennismaken
- John heeft aanvallen
- Aanvalsobservatie
- Nieuwe classificatie
- Hoe gaat het nu met John?

Aangenaam kennismaken

John heeft aanvallen

- John is 40 jaar en heeft een verstandelijke beperking
- Debuut epilepsie in 1^e levensjaar
- MRI 2007: MTS links
- EEG 2005: multifocale stoornissen
- John heeft kleine en grote aanvallen

WAAR OF NIET WAAR

---

1. De diagnose epilepsie wordt gesteld o.b.v. de aanvalsbeschrijving of beelden van de aanval.
2. Observeren van aanvallen doe je met al je zintuigen.

WAAR OF NIET WAAR

---

1. Epilepsie kent, afhankelijk van de lokalisatie en de spreiding in de hersenen, verschillende soorten aanvallen.
2. Bij een tonische aanval is er eerst een krampfase en daarna een schudfase.

Aanvalsobservatie

- Wat is aanvalsobservatie

- Waarom doen we dit?

- Wat is aanvalsclassificatie

- Waarom doen we dit?

Aanvalsobservatie

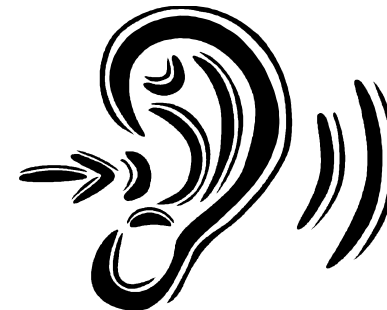

Je observeert met al je zintuigen maar vooral door

➤ Te KIJKEN

&

➤ Te LUISTEREN

Aanvalsobservatie

Je voelt

- Bewegingen
- Krachtsverschil

Je ruikt

- Incontinentie
- Braaksel

Je mond gebruik je om

- Contact te zoeken
- Testjes uit te voeren

Aanvalsbeschrijving

- M.b.v. aanvalsbeschrijvingsformulier
- Duidelijk, feitelijk en objectief
- Chronologisch
- Actieve 'controles' benoemen

- FILMEN?!

International Classification of Seizures 1981

Partial Seizures

Simple

Sensory

Motor

Sensory-Motor

Psychic

Autonomic

Complex

with or without aura

with or without automatisms

Secondarily generalized

Generalized Seizures

Absence, typical and atypical

Tonic-clonic

Atonic

Tonic

Myoclonic

Other

Unclassifiable seizures

Dreifuss et al. Proposal for revised clinical and electroencephalographic classification of epileptic seizures. From the Commission on Classification and Terminology of the International League Against Epilepsy. *Epilepsia*. 1981;22:489-501.

Doel nieuwe classificatie

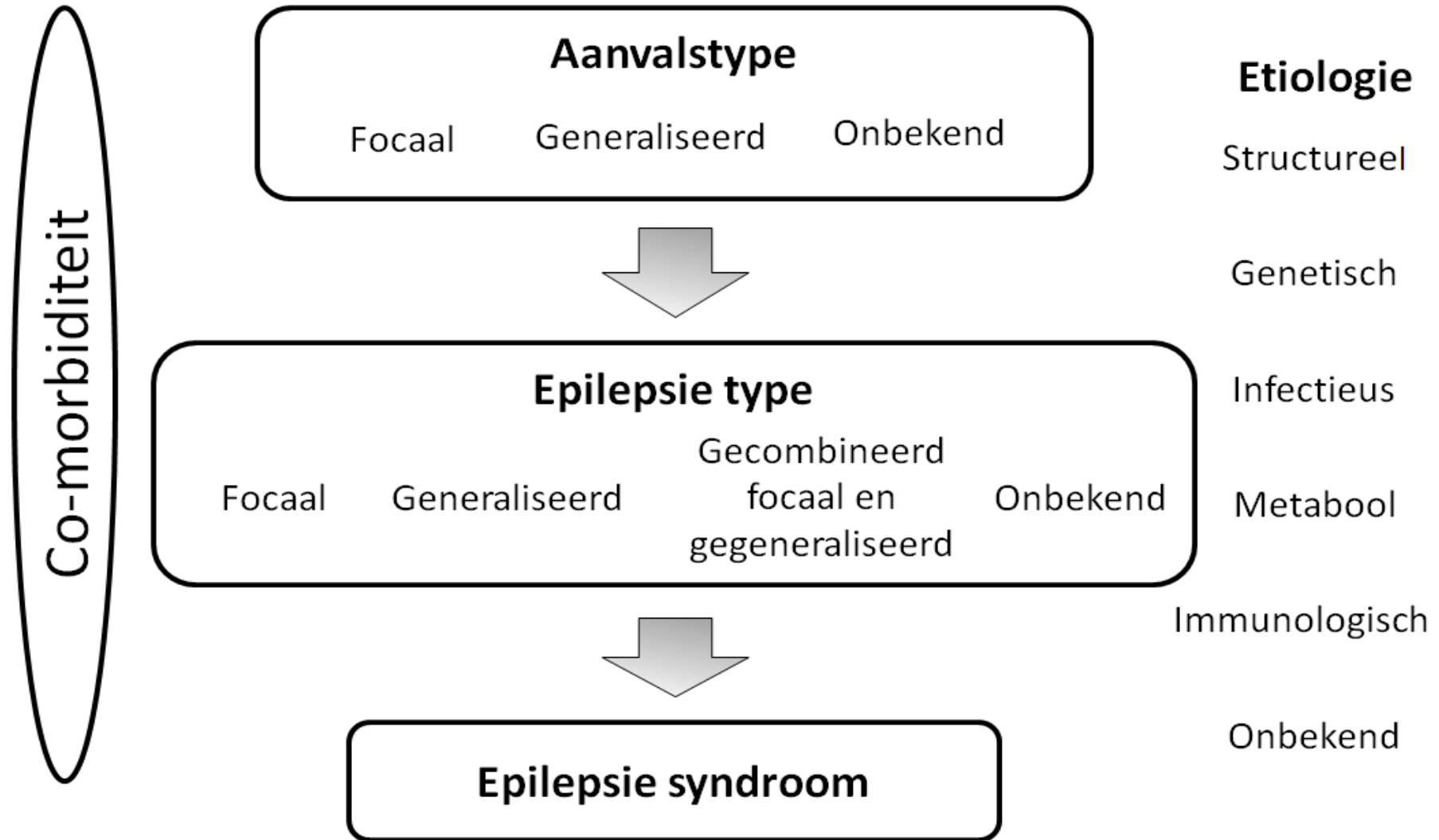

- Meer transparante naamgeving
- Meer prominente rol voor bewustzijn
- Bij focale aanvallen: meer ruimte om semiologie te beschrijven

Kortom: Beter aansluiten bij huidige inzichten in epilepsie

ILAE 2017 Classificatie van Epilepsie

ILAE 2017 Classificatie van aanvalstypen

Focaal begin

Intacte
gewaarwording

Verminderde
gewaarwording

Motorisch

Automatisme
Atoon
Clonisch
Epileptische spasmen
Hyperkinetisch
Myoclonisch
Tonisch

Niet-motorisch

Autonoom
Gedragsonderbreking
Cognitief
Emotioneel
Sensorisch

Focaal naar bilateraal
tonisch-clonisch

Gegeneraliseerd begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Clonisch
Tonisch
Myoclonisch
Myoclonisch-tonisch-clonisch
Myoclonisch-atoon
Atoon

Niet-motorisch (Absence)

Typisch
Atypisch
Myoclonisch
Ooglid myoclonieën

Onbekend begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Epileptische spasmen
Niet-motorisch
Gedragsonderbreking

Niet te classificeren

Focale aanvallen

Focale aanvallen met *intacte* gewaarwording

➤ Voorheen eenvoudig partiële aanval

Focale aanvallen met *verminderde* gewaarwording

➤ Voorheen complex partiële aanval

ILAE 2017 Classificatie van aanvalstypen

Focaal begin

Intacte
gewaarwording

Verminderde
gewaarwording

Motorisch

Automatisme
Atoon
Clonisch
Epileptische spasmen
Hyperkinetisch
Myoclonisch
Tonisch

Niet-motorisch

Autonoom
Gedragsonderbreking
Cognitief
Emotioneel
Sensorisch

Focaal naar bilateraal
tonisch-clonisch

Gegeneraliseerd begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Clonisch
Tonisch
Myoclonisch
Myoclonisch-tonisch-clonisch
Myoclonisch-atoon
Atoon
Epileptische spasmen

Niet-motorisch (Absence)

Typisch
Atypisch
Myoclonisch
Ooglid myoclonieën

Onbekend begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Epileptische spasmen
Niet-motorisch
Gedragsonderbreking

Niet te classificeren

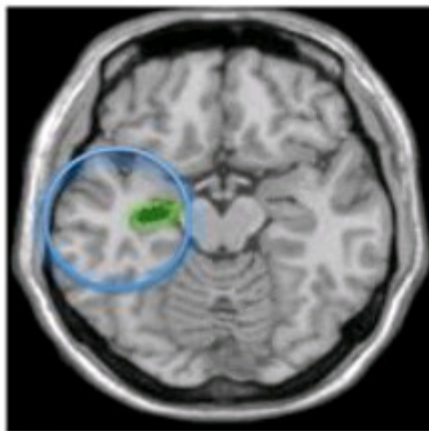
Nog een verandering

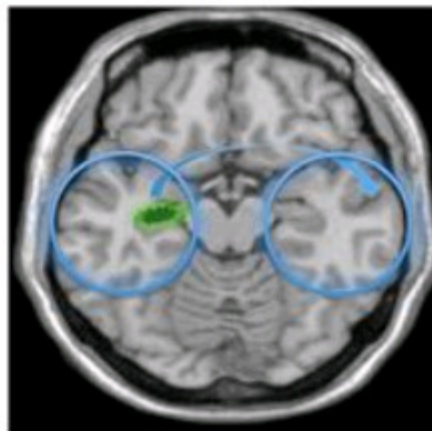
Secundaire generalisatie

=

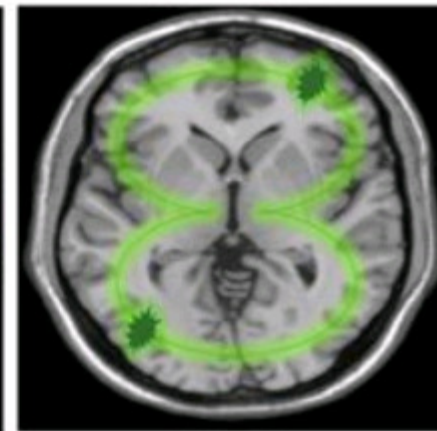
Focaal naar bilateraal tonisch-clonisch

Figuur 1a, focaal.

Figuur 1b, focaal, bilateraal
spreidend.

Figuur 1c, gegeneraliseerd.

ILAE 2017 Classificatie van aanvalstypen

Focaal begin

Intacte
gewaarwording

Verminderde
gewaarwording

Motorisch

Automatisme
Atoon
Clonisch
Epileptische spasmen
Hyperkinetisch
Myoclonisch
Tonisch

Niet-motorisch

Autonoom
Gedragsonderbreking
Cognitief
Emotioneel
Sensorisch

Focaal naar bilateraal
tonisch-clonisch

Gegeneraliseerd begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Clonisch
Tonisch
Myoclonisch
Myoclonisch-tonisch-clonisch
Myoclonisch-atoon
Atoon
Epileptische spasmen

Niet-motorisch (Absence)

Typisch
Atypisch
Myoclonisch
Ooglid myoclonieën

Onbekend begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Epileptische spasmen
Niet-motorisch
Gedragsonderbreking

Niet te classificeren

ILAE 2017 Classificatie van aanvalstypen

Focaal begin

Intacte
gewaarwording

Verminderde
gewaarwording

Motorisch

Automatisme
Atoon
Clonisch
Epileptische spasmen
Hyperkinetisch
Myoclonisch
Tonisch

Niet-motorisch

Autonoom
Gedragsonderbreking
Cognitief
Emotioneel
Sensorisch

Focaal naar bilateraal
tonisch-clonisch

Gegeneraliseerd begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Clonisch
Tonisch
Myoclonisch
Myoclonisch-tonisch-clonisch
Myoclonisch-atoon
Atoon

Epileptische spasmen

Niet-motorisch (Absence)

Typisch
Atypisch
Myoclonisch
Ooglid myoclonieën

Onbekend begin

Motorisch

Tonisch-clonisch
Epileptische spasmen
Niet-motorisch
Gedragsonderbreking

Niet te classificeren

John heeft aanvallen

- Aanvallen observeren en classificeren

- Aanvullende diagnostiek

  - EEG

  - MRI

  - Bloedonderzoek

- Behandeling van de aanvallen

  - Anti-epileptica

  - Epilepsiechirurgie

  - Nervus Vagus Stimulatie

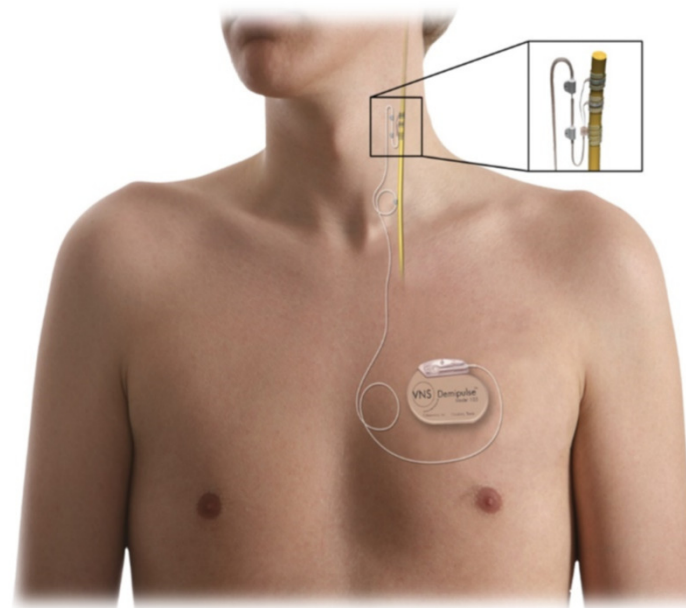
Anti-epileptica

- Epilepsie = aanhoudend abnormale elektrische ontladingen in neuronaal netwerk

- Anti-epileptica onderdrukken (abnormale) ontladingen
  - Minder snel depolarisatie
  - Geleidingssnelheid vertragen
  - Afzwakken stimulerende neurotransmitters
  - Versterken remmende neurotransmitters

Nervus Vagus Stimulatie

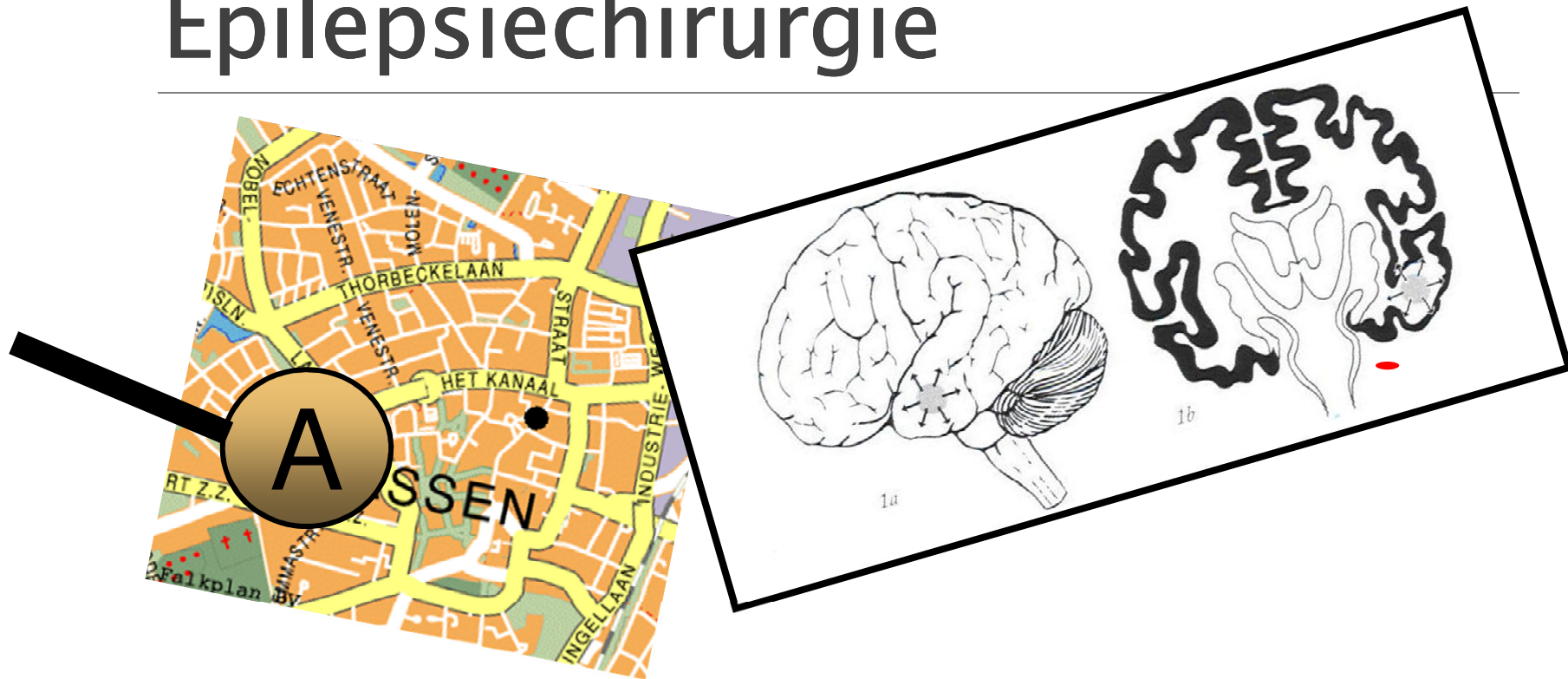

Middels elektrische stimulatie van de hersenen via de nervus vagus het aantal epileptische aanvallen bij patiënten met medicatieresistente epilepsie proberen te verminderen

Epilepsiechirurgie

Indicaties

- Ernstige, therapieresistente epilepsie
- Aanvallen uit 1 *operabel* gebied in de hersenen

Hoe gaat het nu met John?

- Opname t.b.v. diagnostiek en behandeling
- Behandeling van de aanvallen
  - Anti-epileptica optimaliseren
  - Epilepsiechirurgie overwegen
- Aanvullende diagnostiek
  - EEG
  - MRI

Take to work

- Aanvalsobservatie is essentieel voor diagnostiek en behandeling
- Nieuwe aanvalsclassificatie leren kennen
- Behandeling van epilepsie in een continu proces
- FILMEN!

SUCCES!
